

Uczeń poznaje, rozumie oraz potrafi wyjaśnić wybrane problemy Azji, m.in. trzęsienia ziemi, rolnictwo i deszcze monsunowe, rozwój gospodarczy Japonii i Chin w kontekście warunków naturalnych i demografii, itp.

Ocena	Opis osiągnięć
2	<p>Uczeń/uczennica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna główne regiony geograficzne Azji i potrafi je wskazać na mapie; - zna przebieg „pacyficznego pierścienia ognia” oraz położenie głównych wulkanów i obszarów sejsmicznych; - zna cechy klimatu monsunowego i obszary jego występowania; - zna podstawowe informacje o warunkach przyrodniczych Japonii, Chin, Indii i Bliskiego Wschodu; - zna rozmieszczenie ludności w Chinach oraz główne ośrodki gospodarcze; - zna główne zasoby ropy naftowej na Bliskim Wschodzie i kraje tego regionu.
3	<p>Uczeń/uczennica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie, na czym polegają kontrasty geograficzne Azji (np. różnice klimatyczne, krajobrazowe, społeczne); - rozumie związek między granicami płyt litosfery a występowaniem trzęsień ziemi, wulkanów i tsunami; - rozumie wpływ klimatu monsunowego na rolnictwo i życie codzienne w Azji Południowo-Wschodniej; - rozumie, jak warunki przyrodnicze i społeczne wpłynęły na rozwój gospodarki Japonii; - rozumie przyczyny zróżnicowania gęstości zaludnienia w Chinach; - rozumie znaczenie ropy naftowej dla gospodarki Bliskiego Wschodu i przyczyny konfliktów w tym regionie.
4	<p>Uczeń/uczennica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje wiedzę do porównania wybranych regionów Azji pod względem warunków przyrodniczych i społecznych; - stosuje wiedzę do identyfikowania obszarów zagrożonych trzęsieniami ziemi i tsunami oraz proponuje sposoby zapobiegania skutkom tych katastrof; - stosuje wiedzę do wskazania na mapie obszarów uprawy ryżu i wyjaśnienia ich związku z klimatem monsunowym; - stosuje wiedzę do przedstawienia przykładów nowoczesnych gałęzi gospodarki Japonii i kierunków rozwoju Chin oraz Indii; - stosuje wiedzę do charakteryzowania cech kulturowych Bliskiego Wschodu i wskazania miejsc konfliktów zbrojnych.
5	<p>Uczeń/uczennica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje, jak kontrasty geograficzne wpływają na życie ludności i gospodarkę Azji; - analizuje związek między klimatem monsunowym a „kulturą ryżu” w Azji Południowo-Wschodniej; - analizuje rolę czynników kulturowych i przyrodniczych w sukcesie gospodarczym Japonii; - analizuje przyczyny i skutki konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie.
6	<p>Uczeń/uczennica:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje skutki trzęsień ziemi i tsunami oraz ocenia skuteczność działań zapobiegawczych; - analizuje znaczenie Chin w gospodarce światowej i skutki polityki demograficznej; - analizuje wpływ kontrastów społecznych na rozwój Indii;
--	--

Uczeń poznaje, rozumie i wyjaśnia wybrane problemy i regiony geograficzne Afryki: m.in. położenie Afryki i jego wpływ na cyrkulację powietrza i rozmieszczenie opadów atmosferycznych; strefowość klimatyczno-roślinno-glebową; warunki gospodarowania człowieka w strefie Sahelu – problem zachowania równowagi ekologicznej; rozwój turystyki w Afryce; przyczyny niedożywienia w Afryce; tradycyjna i nowoczesna gospodarka w Afryce.

Ocena	Opis osiągnięć
2	<p>Uczeń/uczennica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna położenie Afryki na mapie świata; - zna główne strefy klimatyczno-roślinno-glebowe Afryki; - zna pojęcia: Sahel, pustynnienie, cyrkulacja powietrza, strefowość; - zna przykłady walorów przyrodniczych i kulturowych wybranych krajów Afryki; - zna podstawowe przyczyny niedożywienia w Afryce; - zna przykłady tradycyjnych i nowoczesnych działań gospodarki w Afryce.
3	<p>Uczeń/uczennica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie związek położenia Afryki z cyrkulacją powietrza i rozmieszczeniem opadów; - rozumie, na czym polega strefowość klimatyczno-roślinno-glebową; - rozumie wpływ warunków przyrodniczych na możliwości gospodarowania w strefie Sahelu; - rozumie, jakie czynniki sprzyjają rozwojowi turystyki w Afryce; - rozumie przyczyny i skutki niedożywienia ludności Afryki; - rozumie rolę tradycyjnych i nowoczesnych działań gospodarki w rozwoju krajów afrykańskich.
4	<p>Uczeń/uczennica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje wiedzę do wykazania związku rozmieszczenia opadów z cyrkulacją powietrza w strefie międzyzwrotnikowej; - stosuje wiedzę do wyjaśnienia istnienia strefowości klimatyczno-roślinno-glebowej na podstawie map tematycznych; - stosuje wiedzę do określenia możliwości gospodarowania w strefie Sahelu i wskazania przyczyn pustynnienia; - stosuje wiedzę do określenia związków między walorami przyrodniczymi i kulturowymi a rozwojem turystyki na przykładzie wybranego kraju; - stosuje wiedzę do identyfikowania przyczyn i skutków niedożywienia na podstawie tekstów źródłowych; - stosuje wiedzę do określenia roli tradycyjnych i nowoczesnych działań gospodarki w rozwoju wybranych krajów Afryki.
5	<p>Uczeń/uczennica:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje wpływ położenia Afryki na cyrkulację powietrza i rozmieszczenie opadów; - analizuje zależności między strefowością klimatyczno-roślinno-glebową a działalnością człowieka; - analizuje wpływ walorów przyrodniczych i kulturowych na rozwój turystyki oraz jej skutki dla środowiska i społeczeństwa; - analizuje przyczyny i skutki niedożywienia oraz proponuje możliwe rozwiązania tego problemu; - analizuje znaczenie tradycyjnych i nowoczesnych działań gospodarki dla rozwoju społeczno-gospodarczego krajów afrykańskich.
6	<p>Uczeń/uczennica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia argumenty pomagające przełamywać stereotypy na temat Afryki - ocenia skutki stosowania rolnictwa żarowo-odłogowego i plantacyjnego w Afryce Zachodniej - analizuje skutki pustynnienia w strefie Sahelu i proponuje sposoby zachowania równowagi ekologicznej;

Uczeń poznaje, rozumie i wyjaśnia wybrane problemy i regiony geograficzne Ameryki Północnej i Południowej: m.in. rozciągłość południkowa i ukształtowanie powierzchni; cyklony w Ameryce Północnej; problemy zagospodarowania Amazonii; sytuacja rdzennej ludności; slumsy w wielkich miastach; megalopolis; Dolina Krzemowa jako przykład technopolii; znaczenie gospodarcze Stanów Zjednoczonych w świecie.

Ocena	Opis osiągnięć
2	<p>Uczeń/uczennica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna cechy ukształtowania powierzchni Ameryki Północnej i Południowej; - zna pojęcia: cyklon, tornado, Amazonia, megalopolis, technopolia, Dolina Krzemowa, slumsy; - zna przykłady rdzennej ludności obu Ameryk; - zna główne cechy gospodarki Stanów Zjednoczonych.
3	<p>Uczeń/uczennica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie wpływ rozciągłości południkowej i ukształtowania powierzchni na klimat i środowisko Ameryk; - rozumie skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce Północnej; - rozumie konflikt interesów między gospodarczym wykorzystaniem Amazonii a ochroną środowiska; - rozumie sytuację rdzennej ludności w obu Amerykach; - rozumie przyczyny powstawania slumsów w wielkich miastach Ameryki Południowej; - rozumie znaczenie megalopolis i technopolii w gospodarce Ameryki Północnej; - rozumie rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej.
4	<p>Uczeń/uczennica:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje wiedzę do przedstawienia cech ukształtowania powierzchni Ameryk na podstawie map; - stosuje wiedzę do identyfikowania skutków tornad i cyklonów tropikalnych; - stosuje wiedzę do identyfikowania konfliktu interesów w Amazonii i oceny skutków wylesiania; - stosuje wiedzę do oceny sytuacji rdzennej ludności na wybranych przykładach; - stosuje wiedzę do określenia cech megalopolis i wyjaśnienia przyczyn powstawania slumsów; - stosuje wiedzę do wyjaśnienia przyczyn rozwoju Doliny Krzemowej jako technopolii; - stosuje wiedzę do analizy danych statystycznych dotyczących roli gospodarczej Stanów Zjednoczonych.
5	<p>Uczeń/uczennica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje wpływ ukształtowania powierzchni i rozciągłości południkowej na środowisko i życie ludzi w Amerykach; - analizuje skutki występowania tornad i cyklonów oraz sposoby ograniczania ich negatywnych skutków; - analizuje przyczyny i skutki powstawania slumsów oraz rolę megalopolis w rozwoju regionów; - analizuje znaczenie technopolii (np. Doliny Krzemowej) w rozwoju gospodarki opartej na wiedzy;
6	<p>Uczeń/uczennica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje dane statystyczne, oceniając rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej. - analizuje konflikt interesów w Amazonii, wskazując na konsekwencje gospodarcze i ekologiczne; - analizuje sytuację rdzennej ludności, uwzględniając aspekty społeczne, gospodarcze i kulturowe;

Uczeń poznaje, rozumie i wyjaśnia Wybrane problemy i regiony geograficzne Australii i Oceanii: środowisko przyrodnicze; rozmieszczenie ludności i gospodarka, a także obszarów okołobiegunowych (środowisko przyrodnicze i zmiany klimatyczne).

Ocena	Opis osiągnięć
2	<p>Uczeń/uczennica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna podstawowe cechy środowiska przyrodniczego Australii i Oceanii (np. klimat, fauna, flora, pustynie, Wielka Rafa Koralowa); - zna rozmieszczenie ludności i główne cechy gospodarki Australii; - zna położenie i podstawowe cechy środowiska przyrodniczego Antarktydy i Arktyki; - zna pojęcia: Traktat Antarktyczny, złodzenie, zmiany klimatu.
3	<p>Uczeń/uczennica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie specyfikę środowiska przyrodniczego Australii i Oceanii oraz jej wpływ na życie i gospodarkę;

	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie związek między warunkami przyrodniczymi a rozmieszczeniem ludności i rozwojem gospodarki Australii; - rozumie konieczność zachowania statusu Antarktydy określonego Traktatem Antarktycznym; - rozumie wpływ zmian klimatu na środowisko obszarów okołobiegunowych.
4	<p>Uczeń/uczennica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje wiedzę do przedstawienia specyfiki środowiska przyrodniczego Australii i Oceanii na podstawie map i ilustracji; - stosuje wiedzę do przedstawienia rozmieszczenia ludności i głównych cech gospodarki Australii w odniesieniu do warunków przyrodniczych; - stosuje wiedzę do scharakteryzowania położenia i środowiska przyrodniczego Antarktydy; - stosuje wiedzę do wyszukiwania i prezentowania informacji o skutkach zmian klimatycznych dla obszarów okołobiegunowych.
5	<p>Uczeń/uczennica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje skutki zmian klimatu, w tym zmian zlodzenia, dla środowiska geograficznego obszarów okołobiegunowych; - analizuje zagrożenia i wyzwania związane z eksploatacją i ochroną środowiska w regionach polarnych.
6	<p>Uczeń/uczennica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje wpływ środowiska przyrodniczego na rozmieszczenie ludności i rozwój gospodarki Australii i Oceanii; - analizuje znaczenie Traktatu Antarktycznego dla ochrony środowiska Antarktydy;